

# EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostna pisma se ne sprejmejo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina za: Za celo leto . . . . . K 24.—  
Za pol leta . . . . . 12.—  
Za tri mesece . . . . . 6.—  
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . 2.50  
za pol leta . . . . . 1.25

## Prešled najnovejših dogodkov.

**Italijanska bojišča.** — Živahnije so vrazno artiljerijsko delovanje na primorski fronti. Brezuspene napade laškega zrakoplova na komensko okolico. Na fassanski fronti Lah obditi.

**Ruska bojišča.** — Severno in severovzhodno Kirlibabe boj stoji. Severovzhodno Lipnice Dolne sovražnik obditi; ravno tako severno Perepelinkov.

**Romunska bojišča.** — Med Čurduškim in Vulkanskim prelazom romunski sunki obditi. Južno črte Copadinu—Toprajsar v Dobrudži za naše zavezničke uspešni boji.

**Albansko-macedonska bojišča.** — Pri Florini majhni boji. Močni srbski napadi na Kajmakčalan obditi. Ob Strumi Angličji zavrnjeni.

**Zapadna bojišča.** — Mogočen artiljerijski boj med Ancri in Sommo. Delni napadi v tem odseku in napadi z ročnimi granatami pri Thiaumontu in Souvillu obditi.

**Turška bojišča.** — Nič posebnega.

## Italijanska bojišča.

**DUNAJ, 25. (Kor.) Uradno se razglša:** 25. sept. 1916.

**Italijanska bojišča.** — Strelno delovanje sovražnikovo na primorski fronti je bilo popoldne v posameznih odsekih živahnije. Ponoči je sovražni zrakoplov letel preko naših črt in vrzel v okolici Komna nekaj bomb, ne da bi bilo kaj škode. Na fronti v Fassanski alpih sta v temi napadla dva alpska bataljona odsek Cardinal—Cima Busaia, ki ga je med dnevnim sovražna artiljerija silovito obdelovala. Italijani so bili po srditem boju moza proti mozi kravo zavrnjeni. Tudi proti Forcelli di Coldose so skušale prodirati sovražne skupine. Zajeli smo tu 52 alincev in enega častnika. Na Monte Cimono se v izdobilnih nahajajo še zasuti živi Italijani. 24. se jih je moglo rešiti in so se vdali. Drugi kličejo na pomoč, a se jim doslej zaradi ognja sovražne artiljerije ni moglo pomagati ter je pomoč odvisna od sprejetja sovražniku iz človekoljubja ponujenega premirja.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

**Italijansko uradno poročilo.**

**DUNAJ, 25. (Kor.)** Iz vojne tiskovne štapa se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba.

23. septembra. — Mestoma po vsej fronti samo artiljerijsko delovanje, v astiški dolini, kot običajno, posebno silovito. Na kraški planoti je sovražnik v noči na 23. t. m. izvršil močan napad proti najvažnejši točki pred kratkim osvojenimi postojankami, kot 208 južno Novi vasi. Manjšim oddelkom se je posrečilo, da so vdrli v našo jarkovno fronto; s silovitimi protisunkom pa smo jih zopet vrgli iz njih. V jutranjem svitu je sovražnik obnovil svoje napore proti istim postojankam in je obnem napadel koto 144 vzhodno Tržica. Povsod smo ga odbili kar najodločneje. Srditost, s katero je sovražnik izvajal te napade, ki so ga stali veliko ljudi, kaže, kakšno važnost pripisuje posesti obeh teh gričev, ki nam rabita kot oporišči. Sovražni letalec je metal bombe na Montecio Maggiore (jugozapadno Vicenze), v okolici Misurine in na Monte Sief, ne da bi bil napravil kaj škode.

**Italijanske izgube.**

**DUNAJ, 25. (Kor.)** Iz vojne tiskovne štapa se poroča: Po neki zasebni statistiki so Italijani od izbruhov vojne izgubili mrtvih: 1. generalov, 103 polkovnikov in podpolkovnikov, 168 majorjev, 897 stotnikov, 759 nadporočnikov in 2863 poročnikov. V času od 31. avgusta do 16. septembra je padlo: 4 polkovniki in podpolkovniki, 7 majorjev, 54 stotnikov, 43 nadporočnikov in 135 poročnikov.

## Ruska bojišča.

**DUNAJ, 25. (Kor.) Uradno se razglša:** 25. sept. 1916.

**Rusko bojišče.** — Prestolonaslednikova fronta: Severno in severovzhodno Kirlibabe boj stoji. Severovzhodno Lipnice Dolne sovražnik obditi; ravno tako severno Perepelinkov.

## PODLISTEK

## Njegov čas.

Roman. Iz angleškega.

— Najbrž je Avstrijec; — si je mislila, in je dostavila s pristno angleško prevzetnostjo — samo Avstriji so podobni nam.

Njemu pa se je menda zdelo popolnoma brezpomembno, kaj misli ona, in krenil je mimo sfinje, očividno v puščavo. Ko je tako jahal pred njo, se Tamara ni mogla vzdržati, da ne bi občudovala brezhibnih črt njegovega stasa. Eno je bilo gotovo — jahati je znal — in vsa njegova vnanost je kazala imenitnika. Potem se je začela zavdati, da je vse to zelo čuden dogodek, in lahna rdečica ji je udarila v lica, ko se je spomnila, kako bi se zgrajala zaradi tega

dno Kirlibabe stoječ boj. V okolici Ludove so Rusi ponovno zamen napadali. Severovzhodno Lipnice Dolne je sovražnik naskočil postojanke turških čet. Vrženi so bili povsod, v enem odseku s protinapadom. — Princa Leopolda Bav. fronta: Rusi so proti večeru ponovno poizkusili predrti severno Perepelinkov. Njihovi napori so bili brezuspešni; njihove izgube so težke.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

**BEROLIN, 25. (Kor.)** Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 25. sept. 1916.

**Vzhodno bojišče.** — Princa Leopolda Bav. fronta: 23. t. m. s takojšnjimi protisunkmi zopet osvojenimi postojankami pri Manajovem smo vzdržali proti ponovnim močnim ruskim napadom. — Fronta nadvojvode Karla: Med Zlato Lipo in Narajovko so Rusi zamen napadali postojanke turških čet. Vdri oddelki so bili vrženi s protisunkom; 142 mož smo ujeli. V ludovskem odseku (v Karpatih) smo zopet odbili ruske napade.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

**Rusko uradno poročilo.**

**DUNAJ, 24. (Kor.)** Iz vojne tiskovne štapa se poroča: Poročilo ruskega generalnega štaba:

23. septembra, popoldne. — Sovražnik je včeraj zjutraj jugozapadno Naroškega jezera izvršil napad s plinom, ki je trajal kakor dve uri. V vrzelih med oblaki plina je skušal napadati v masah, a smo ga vselej z ognjem strojnih pušk, artiljerije in pušk vrgli nazaj v njegove järke. V okolici vasi Darevega in Labuzov jugovzhodno Baranovičev je sovražnik tudi proizvajal oblake dima.

24. septembra. — Od Prijeta do romunske meje na več mestih srditi boji, med drugim včeraj ob gornjem Seretu in v okolici Manajovega in Harbuzovega. Sovražnik se je srdito ustavljal našim napadom. Zavrnili smo z ognjem vse sovražne protinapade ter zajeli 1500 Nemcev in Avstrijcev.

## Romunska bojišča.

**DUNAJ, 25. (Kor.) Uradno se razglša:** 25. sept. 1916.

**Romunska bojišča.** — Med Čurduškim in Vulkanskim prelazom smo zavrnili več romunskih sunkov. Na sedmograški vzhodni fronti je vladalo živahnije bojno delovanje.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

**BEROLIN, 25. (Kor.)** Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 25. sept. 1916.

**Sedmograško bojišče.** — Romunski sunki med Čurduškim in Vulkanskim prelazom so se izjalovili.

**Balkansko bojišče.** — Mackensenova armadska skupina: Za zvezne čete uspešni boji južno črte Copadinu—Toprajsar. Trdnjavo Bukarešt je bombardiral eden naših zrakoplovov.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

**SOFIJA, 23. (Kor.)** Generalni štab poroča:

**Romunska fronta.** — V Dobrudži pehotna podjetja majhnega pomena in artiljerijski ogenj.

**Romunsko uradno poročilo.**

**DUNAJ, 24. (Kor.)** Iz vojne tiskovne štapa se poroča: Poročilo romunskega generalnega štaba:

21. septembra. — Na severni in severovzhodni fronti v Kelemenskem in Gorgejskem pogorju boji, v katerih smo zajeli enega častnika in 136 vojakov ter eno strojno puško. En oddelki je dospel v Szekely Udvarhely. V jinski (zsiški) dolini smo odbili sovražni napad. — Na južni fronti streljanje med zimskiškimi in sviškovskimi baterijami. V Dobrudži se je 16. septembra pričela bitka, ki je v svoji silovitosti naraščala do večera 19. septembra, 20. septembra končala s sovražnim porazom. Iz Nemcev, Bolgarjev in Turkov sestojeca nasprotna četa se je umeknila proti jugu. Umikajoči se sovražnik je požigal vasi.

dogodka Millicent Hardcastlova, in kako šele kak član njene rodbine. Sicer pa — danes ponoči je itak napovedala boj vsem ustarelim običajem — naj gredo stvari svojo pot.

Njen mladi spremljevalec je jahal pred njo, dokler nista prišla na ravno, kjer se je ustavil in jo počakal.

— Glejte, — je dejal — okoli tehle gričev morava, potem pa skozi vas. Človek si lahko predstavlja, da je že vedno bilo tako.

Kmalu nato sta dospela v malo vas z izredno ozkimi ulicami. Na temnih hišah je bilo nekaj skrivnostnega, in človek se je nehote povpraševal, kaj se neki dogaja za temi zamreženimi okni. Tupatam je bilo videti visoko, modro oblečeno postavbo, kako se je plazila okoli vogala. Nad vsem tem pa je plula globoka tišina in mesečina je začrtavala ostre sence.

Tupatam se je posvetila rdečkasta luč iz te ali one nizke kočice, in pogled v no-

22. septembra. — Severna in severovzhodna fronta: Slabotni boji. Zajeli smo dve strojni puški in 140 mož. — Dobruška fronta: Sovražnik je ustavil svoje umikanje in se utrjuje. Naše čete so poglnele v beg nekaj oddelkov sovražnega desnega krila. — Letalski napadi: Sovražni letalci so vrgli bombe na Črnovodo, pri čemer je bilo ubitih sedem ljudi, med njimi dva vojaka, in več živali ter porušene tri hiše.

## Albansko-macedonsko bojišče.

**DUNAJ, 25. (Kor.) Uradno se razglša:** 25. sept. 1916.

**Jugovzhodno bojišče.** — Pri c. in kr. četah nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

**BEROLIN, 25. (Kor.)** Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 25. sept. 1916.

**Macedonsko bojišče.** — 23. septembra: Majhni boji pri Florini. Ponovni močni srbski napadi proti Kajmakčalanu so razpadli. Ob Strumi so bili zavrnjeni na široki fronti prodirajoči slabši angleški oddelki.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

**SOFIJA, 23. (Kor.)** Generalni štab poroča:

**Macedonska fronta.** — Okoli Florine nič izprememb v položaju. Sovražne napade na Kajmakčalan smo odbili. Na strumski fronti živahno topovsko streljanje. Več sovražnih bataljonov je prodrl proti vsem Nevolet, Dolno Kakadžovo in Kudeli. Vrgli smo jih na desni breg reke.

## Vesti iz Grške.

**Grška pristanišča strogo zastražena.**

**LONDON, 24. (Kor.)** »Daily Telegraph« javlja iz Aten, da so vsa grška pristanišča strogo zastražena in se preiskujejo vse ladje, ki odhajajo. Veliko častnikov, ki so hoteli potovati v Solun, da bi se tam priključili revolucionarno-nacionalnemu gibanju, je bilo aretiranih.

**Revolucionarno gibanje na Grškem.**

**LONDON, 24. (Kor.)** Reuterjev urad javlja iz Soluna: K revolucionarnemu gibanju so prešli nadaljni oddelki čet iz Kavale in Pireja. Narodni obrambni odbor izdaja bone in zadolžnice. Podpisi nanje se sprejemajo v francoskem glavnem stanu.

**Grška vlada proti solunskim revolucionarjem.**

**LUGANO, 25. (Kor.)** Kakor poročajo listi, hoče ministrski predsednik Kalogeropoulos proti častnikom in vojakom, ki so udeleženi pri revolucionarnem gibanju v Solunu, uvesti kazensko postopanje.

## Zapadna bojišča.

**BEROLIN, 25. (Kor.)** Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 25. sept. 1916.

**Zapadno bojišče.** — Fronta bavarskega prestolonaslednika: Mogočni artiljerijski boji med Ancri in Sommo se nadaljuje. Sovražni delni sunki proti odseku Combles—Rancourt—Bouchavesne so se izjalovili. — Fronta nemškega prestolonaslednika: 23. t. m. smo ob utrdbi Thiaumont zavrnili slabotne, včeraj pa severovzhodno utrdbu Souville močne francoske napade z ročnimi granatami. V številnih zračnih bojih večeršnjega dne smo sestrelili devet letal. Naši obrambni topovi so zadnje dni sestrelili štiri letala.

Sovražne bombe so v Lensu ubile šest meščanov, 28 pa jih težko ranile. Letalski napad v okolici Essena je včeraj popoldne zahteval kot žrtev enega otroka; drugi so bili ranjeni. Stvarna škoda brez pomena.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

**Letalski napad na Essen.**

**ESSEN ob Ruri, 25. (Kor.)** Generalno poveljništvo v Münsteru javlja: 24. t. m. proti 3 popoldne se je pojavilo več sovražnih letalcev nad nekim essenskim predkrajem. Tekom ene minute je bilo v sredo mesta vrženih več majhnih bomb.

tranjost je pokazal nekoliko beduinov, ki so v kolobarju sedeli na tleh okoli ognja. Veselosti ni bilo v njih, globoko resni so bili njihovi obrazi.

V eni najtemnejših in najožjih ulic se je začela skrivnostna glasba. Skozi poluodprte vetrnice je prihajala svetloba preko ulice in razsvetljevala skupino Arabcev, ki so stali okoli nekaj vrat v zidu ter držali osle in velblode.

— Zenitovanje, — je dejal Tamarin spremljevalec. — Spremili so nevesto. Pač mora biti čuden užitek, če se zagleda črno lice, ko se dvigne pajčolan! Toda vsak po svojem okusu.

Tamara je pogledala tja gor v okna. Kaj se pač neki godi tam gori, tam notri; ali so bile druge ženske tudi tam? Rada bi bila vprašala.

Njen spremljevalec je videl njeno obotavljanje in je rekel kratko:

— Torej?

— Ali je tam gori morda kaka zabava?

ki večinoma niso napravile škode. Požar ni nastal nikjer. Nasprotno pa je žal ena bomba ranila več igrajočih se otrok. Po napadu, ki so ga izvršili iz zelo velike višine, so letalci izginili v oblakih.

## Turška bojišča.

**CARIGRAD, 22. (Agence Tel. Milli.)** Glavni stan javlja:

**Felahijska fronta.** — Oboje-stranski pehotni in bombovski ogenj.

**Perzijska fronta.** — Sovražne oddelke, ki so se 35 km severno Hamada na poizkušali približati našim četam, smo odbili in zasedli kraj Bane.

**Kavkaška fronta.** — Nič dogodkov.

**Romunska fronta.** — Pri podjetju, ki je bilo 21. septembra izvršeno z namenom, da bi se odbile močne romunske čete pri Enghezu, so tudi naše čete uspešno sodelovale.

**Grof Czernin v Berolinu.**

**BEROLIN, 25. (Kor.)** Snoči je s posebnim vlakom bivši avstroogrski poslanik v Bukareštu, grof Czernin, z vsem osebjem poslaništva in številnimi pripadniki avstro-ogrske kolonije dospel na stettinski kolodvor. Po kratkem postanku je vlak krenil proti Dunaju.

**DUNAJ, 25. (Kor.)** Avstro-ogrski poslanik v Bukareštu, grof Czernin, je danes ob 4½ popoldne s 127 avstrijskimi in ogrskimi državljani dospel semkaj. Vsi so zdravi.

## Razne politične vesti.

Proti sklicanju državnega zbora in delegacij se je oglašil v »Salzburger Chronik« tudi nestor avstrijske poslanske zbornice dr. baron Fuchs. Svoje mnenje utemeljuje izjavljajoč, da v principu sicer tudi on ni proti sklicanju državnega zbora in v njegovo zasedanja delegacij, vendar mora zastopati nazor, da bi sklicanje parlamenta in delegacij v tem času državi več škodilo, nego koristilo. — K tej izjavi konservativnega nemškega politika bi mi pripomnil dvojno. V prvo, da gre ob vsakem vprašanju med strujami v nemškem tabornjaku navskriž. A v drugo, da na Ogrskem — kakor je pokazalo sedanje zasedanje ogrsko-hrvatskega sabora — povsem drugače sodijo o tem, kaj je koristno, ali škodljivo za državo... Madjari so pač — Madjari, mi pa smo — mi!

**Nota nordijske ministrske konference.** Povodom nordijske ministrske konference se je objavila naslednja nota: Tri nordijske države so glede nadaljne ohranitve lojalne, nepristranske nevtralnosti tekot sedanje vojne edine. Kršitve pravic in koristi nevtralecev s strani vojujočih se držav ter težave trgovinsko-politične naravi, ki so nastale odtod za nevtralece, so se razpravljale temeljito in je ta razprava dovela do edinstvene glede razširjenega skupnega delovanja. Posebna pozornost se je posvečala uničevanju ali zadrževanju nevtralnih ladij in tovarov ter vprašanjem takomimnovane črne liste vojujočih se držav. V tej zvezi je prišlo do sporazuma v svrhu medsebojnega ojačevanja trgovinske politike in sicer tako, da bodo deloma vlada, deloma pa dotične oblasti sporočale o trgovinsko-političnih ukrepih vseh treh dežel ter nastopanju proti trgovinskemu volunstvu. V svrhu varstva trgovinsko-političnih interesov po vojni se v vseh treh deželah ukrenje pripravljani ukrepi potom medsebojnega skupnega delovanja onih organov, katerim je ali bo poverjena ta stvar. Nadaljni predmet razpravi je bilo zavetje stališča napram nekaterim vprašanjem glede dolžnosti nevtralecev, da ukrepajo ukrepe v varstvo nevtralnosti. V tej točki se je na podlagi haške konvencije dosegla popolna edinstvo, kakor tudi v tem, da vse tri nordijske vlade v sedanjih razmerah smatrajo za izključeno, da bi ali same ali v zvezi z drugimi nevtralnimi državami povzele iniciativno za posredovanje med vojujočimi se državami. Na drugi strani pa se je ugotovilo kot zaželjivo, da bi se doseglo razsežnejše skupno delovanje med čim največ nevtralnimi deželami in svrhu varstva skupnih

— je vprašala Tamara, samo da bi rekla nekaj. — Seveda! Poroke in pogrebi, oboje je povod za gostijo. Ti Arabci so pametni — vse prepustajo usodi. Če je nekaj nedosegljivo zanje, si zato ne pulijo las. So pač filozofi.

Gruča ljudi, ki je stala okoli vrat, jima je zaprla pot, pol grozeče, pol dobrovoljno. — Ze prav, že prav, — je dejal Tamarin spremljevalec. Smeje je potegnil iz žepa pest srebrnega denarja in ga vrgel med ljudi, pri čemer jim je zaklical nekaj veselih besedi po arabsko in pokazal v hišna okna. Nato je prijel za vajei Tamarinega velbloda in pogljal svojega konja.

Ljudje so se smejali in se ruvali za denar, in tako sta prišla srečno skozi nje. Govorila nista nič, dokler nista zopet dospela v tiho ulico.

(Dalje.)

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin, Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin, Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelk „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelk se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnotransilnični račun št. 841.652.

interesov, izključujoč vsako zavzemanje za to ali ono skupino vojujočih se držav. Spoznavajoč pomen skupnega delovanja nordijskih držav in za sedanjost in za bodočnost, so izjavili ministri vseh treh dežel, da so popolnoma edini v tem, da naj se vrše novi sestanki med zastopniki vseh treh dežel, kolikorkrat zahtevajo to razmere ali pa bi bilo želeli takih sestankov.

**Resolucija državne konference nemško-socialistične konference.** V neki po državni konferenci nemške socialistične stranke sprejeti resoluciji je rečeno: Državna konference priznava dolžnost deželne obrambe. Se vedno je ta vojna za Nemčijo obrambna vojna. Socialna demokracija je slej ko prej odločena, da vztraja v obrambi naše dežele, dokler naši nasprotniki ne bodo pripravljani za mir, ki zagotavlja politično neodvisnost, teritorialno integriteto in svobodo gospodarskega razvoja Nemčije. Konference zavrača vse proti nemški državi in njenim zaveznicam naperjene uničevalne in osvobodilne cilje sovražnih držav. Socialna demokracija postavlja varstvo interesov in pravice lastnega naroda pri sklepanju miru na čelo svojih vojnih ciljev, zahteva pa tudi uvaževanje življenjskih interesov drugih narodov v prepričanju, da bo imel samo tak mir v sebi jamstvo, da bo trajen. Socialna demokracija se zavzema za vse, kar bi moglo evropske države dovesti do pravne, gospodarske in kulturne skupnosti. — Socialno-den-okratična državna konference odobrava prizadevanja nemškega stranknega vodstva za vzpostavitev delovne in bojne sile socialistične internacionalne. Prepustajoč odgovornost za nadaljšanje vojne onim, ki se zoperstavljajo skorajšnjemu miru, izraža nemška socialna demokracija nado, da se uveljavijo v drugih udeleženi deželah rastoča volja širokih ljudskih mas, da se konča strašno prolivanje krvi. Od nemške vlade pa zahteva, da se preneha prizadeva, da konča vojno! (Kor.)

**Letni proračun Bosne in Hercegovine.** Uradni list bosansko-hrvatske vlade je priobčil naredbo skupnega ministra financ o proračunu uprave Bosne in Hercegovine za leto 1916—1917. Redni izdatki so proračunani na 113,059,283 K, a izredni na 5,514,229 K. — Redni dohodki na 118,191,602 K, izredni pa 405,000. Prebitok bi znašal torej 423,000 K.

**Z ozirom na knjigo Tobolke** »Das böhmische Volk« piše znani nemški publicist Herman Bahr v »Berliner Tageblatt« med drugim, da so Slovani Avstrije ostali Nemcem nepoznani zato, ker so Slovani — molčali. Tako so ostajali skriti in Nemec je vedel o Irski in Portugalski več, nego o svojih nemih sosedih v Dalmaciji ali na Češkem. Čehi so sedaj popravili zamudo in če Nemci tudi nadalje ne bodo nič vedeli o njih, bodo krivi na tem Nemci sami. Kajti, kar so in kar morejo gospodarski, umetniški in znanstveni, vse njih ustvarjajoče, izobrazovalno in opazovalno življenje, vnanje in notranje žitje, iz kake prošlosti se je razvijalo, na kako bodočnost kaže: je podano v tej z vsodločnostjo, polnim zaupanjem, brez baharije v mirnem tonu stvarnega vpisovanja spisanih knjigi. Nato podaja Bahr analizo knjige in pridodaje: »Tudi tisti, ki meni, da pozna Češko, bo stremel ob pogledu na nje kulturo. Ta ima občudovanja vredno moč, ki se zdi skoro nerazumljiva, kajti ne smemo pozabiti, da vse to je delo komaj sto let!

Ki je nastopilo avstrijsko cesarstvo, ni bilo več nikake češke kulture, ni bilo več češkega naroda! Češko je trebalo šele izkopati iz globokih ruševin. To je bilo svetovno-gospodarsko delo brez primere, ki se ga more Nemec veseliti tem čisteje, ker je bil njega začetek pod nemškimi blagoslovom: Goethe je s svojim velikim očesom prijazne gledal nanje (Veliki nemški pesnik je namreč z velikim zanimanjem zasledoval češko življenje.« Tako piše Bahr — ki je menda nekaj — o narodu češkem, o njega čudoviti povzdigi iz najglobljega ponižanja do višin kulturnega naroda, ustvarjajočega velika dela na vseh poljih snovanja človeškega uma — tako velika, da jih nemški publicist označa kot skoro neverjetna. Bahr slavi knjigo, ki podaja verno sliko o tem zmaganskem delu češkega naroda, in piše Nemcem v greh, ako tudi odslej ne bodo spoznavali druge narode, jih razumeli, pranašaj Nemci čitajo veliko delo dra. Tobolke! A naši nemški žurnalisti, ki naj bi bili učitelji, informatorji in voditelji nemške javnosti. Ne čitajo te knjige, molče o njej in jo potajujejo pred svojo javnostjo. Kakor duševna razdalja se nam kaže tu med res presvitlenim plemenito čutečim Nemcem in tistimi žurnalističnimi smoki! Iz nizkotnih namenov nečede, da bi Nemci spoznavali druge narode, jih razumeli pravično sodili in — se poravnali ž njimi za skupno blagostno delo. Noče

najsko, pritegniti v svojo službo s tem, da je spravi v svojo last, da je pokupi, dočim je je doslej podkupoval, kar se jej je — kakor posebno naglašala »Arbeiter Zeitung« — precej posrečalo. Diskusija, ki se je zadnje dni razplela o takem časopisju, torej ni posebno laskava za to poslednje, a je — in to je tisto veliko čudo, na katero smo hoteli opozoriti — vzbudilo vseh tudi nemškemu »Nationalverbandu«, da se je oglašil v obrambo neodvisnosti časopisja. Ali to je tudi vse, kar je storilo to slavno zastopstvo avstrijskega nemštva v namen, ki je vreden vsega truda vseh najboljših. Ne misli namreč na to, da bi na svoje troške izvajal to obrambo, marveč je je sprejel »sklep«, s katerim pozivlja — vlado, naj odžene nevarnost, ki grozi neodvisnosti časopisja. Socialistično glasilo opozarja namreč na dejstvo, ki je precej fatalno za to nemško zastopstvo, da je časopisje, ki se pušča podkupljati, ravno — njegovo časopisje, časopisje Nationalverbanda, ki doslej ni imel besede proti temu. Je torej — po mnenju »Arbeiterice« — za stvar precej irelevantno, da banke podkupljajo časopise, ali pa jih spravilo direktno pod svojo oblast. Nu, je tudi nemških časopisov, ki dajajo »Nationalverbandu« precej hudega toba pod nos. »Prager Tagblatt« piše n. pr.: »Nationalverband« vidi nevarnost, ki grozi časopisju, moti pa se popolnoma, če pri tem apelira na vlado. Kajti, le ena zaščita je, za časopisje in samo eno sredstvo za boljše bodočnost: svoboda časopisja. Ako je časopisje svobodno v tekmovalstvu in svobodno v svojih izjavah, potem mu ne more nobena sila na svetu do živega. Naj le kapitalisti pokupijo listov, kolikor hočejo, v svobodnem tekmovalstvu nastanejo zopet novi in neodvisni listi. Neodvisnost in svoboda v izjavljanju je tako potrebna za življenje kot zrak in voda.«

Tu se je praški nemški list dotaknil rane, ki se bolj skeli na telesu »Nationalverbanda«, nego ona, na katero je pritisnila »Arbeiterica« svoj prst, kajti vsebuje očitane, ki je grenko za ljudi, ki se tako radi bahajo s svojim — liberalizmom. Kdaj smo še čuli, da bi se bili ti ljudje potegnili za svobodo časopisja? Narobe: zadovoljno so si meli roke, ko je konfiskacijska praksa v mirnih časih zabranjala vsako svobodno besedo listom, ki ne služijo — njim!! Zato mora vzbujati le grenka čustva, a ob enem izvajati smeh na ustnice, ko čujemo, da ti ljudje zahtevajo od vlade, naj ščiti časopisje pred nevarnostmi, ki groze njegovi neodvisnosti pred kapitalizmom, ki so mu bili vedno in so mu še — zavezniki.

### Angleški mirovni pogoji?

»Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše pod naslovom »Zakaj se borimo?« naslednje: Septembrski zvezek angleške »National Review« vsebuje sestavek o angleških mirovni pogojih. Pisec tega sestavka govori najprej splošno, potem razpravlja, kaj bi nam sovražni zavezniki morali zahtevati od Avstro-Ogrske, Turčije in Bolgarske in nadaljuje potem dobesedno:

»Kar se tiče najvažnejše točke, kaznovanja Nemčije, naravnemo tem ljudem svojo voljo, narekujemo njenim vladarjem, politikom in vojakom, katerih beseda je brez vrednosti, pogoje. Voditelji nemškega javnega mnenja, ki vplivajo na narod, itak nečesto priznavati nobene pogodbe za veljavno. Velikodušnost bi torej pri tako ošabnem in nesramnem narodu, kot so Prusi, ne bila na mestu. Morda se ne pokaže ravno absolutna potreba, da bi se Nemčija razdeljala popolnoma, vendar pa naj bi rek »Germania delenda est« (»Nemčija se mora uničiti«) bil splošno vodilo za naša prizadevanja na bojišču ter tudi pri mirovni pogojih, ki naj bi se napravili premaganemu. Nemške kolonije se porazdele med državami, ki so si jih o-svojile. Belgija se mora zopet vzpostaviti in razširiti se mora njeno ozemlje za nekaj milj proti vzhodu. Začasno se mora tudi priključiti Belgiji Aachen in njegov izborni uspevajoči okoliš, a naj zopet pripade Nemčiji, če bo pravočasno plačana Nemcem naložena odškodnina. Veliko vojskovodstvo Luksemburško, ta anarhizem, bi se moralo priključiti Belgiji, a bi moglo obdržati nekatere samostojne pravice in dobiti del nemške odškodnine, namreč 10 milijonov funtov. Dalje naj bi dobilo zopet pravico za zgradbo trdnjav V ostalem pa mora, kar se tiče vojne odškodnine, Nemčija plačati Belgiji 100 milijonov funtov kot kazni zaradi prekršitve pogodbe in nadaljnjih 500 milijonov funtov kot poravnava za vso škodo na življenju, zdravju, ter javnem in zasebnem imetju. Primeren odškodnino mora Nemčija samoobsebi umevno plačati tudi Angleški, Francoski in Rusiji. Alzacijo in Loreno dobi zopet Francoska, poleg tega pa še saarsko dolino ter Trier z okolico. Kako odškodnino zahtevajo Francozi še drugače, morajo povedati sami. Vsa pruska Poljska se priključiti ruski Poljski; torej Poznańska in del Zapadne Pruske pripade Rusiji in popravi se meja na stroške Vzhodne Pruske (desni breg Memela in dohod od Mazoveških jezerom). Nadalje mora Nemčija izročiti vse svoje brodogradne, bojne ladje, križarke, rušilce in podvodnike ter nadalje trgovske ladje kot nadzor estile; za ladje, ki jih je potopila v navzkrižju z mednarodnim pravom. V poštev prihaja nadalje izročitev trgovinskih ladij v poravnavo za škodo, nezakonito narejeno nevtralnimi plovbi. Vse zaplenjene nemške trgovinske ladje ostanejo last zavezniških držav.

Kar se tiče razorožitve nemške vojske na suhenti, se mora sovražniku odvzeti toliko vojnega materiala, da se ne more postaviti nemška armada, ki bi štela več kot pol milijona mož. To pomenja torej

med drugim odvzete nekaj tisoč topov, nekaj milijonov pušek, primernega števila strojnih pušek, letal itd. O natančnih svotah mora biti za časa mirovni pogajanj še storjen sklep.

Glede kielškega prekopa se ni mogoče zadovoljiti z internacionalizacijo ali nevtalizacijo, ker je vendar »papirnatu cunja«, če se ima opravke z državo, kot je Nemčija, brez vrednosti. Misli bi bilo na začasno zasedenje Kiela po mednarodnih četah.

Nemčija bi se za svoje zločine — na primer na mis Cavellovi in kapitanu Fryattu — najprimernejše kaznovala tako, da se pože nekaj novodobnih nemških palač in poslopje generalnega štaba v Berlinu. Tudi porušitev velikega mostu čez Ren v Kolnu ali Kielškega prekopa bi bilo vračilo, ki bi prihajalo tu v poštev.

Da se izšli izvršitev teh pogojev, je treba večje dele Nemčije zasesti toliko časa, dokler niso izpolnjene vse obveznosti. Tu prihaja v poštev zlasti industrijski okoliš v Porenju in severno Eifel, potem Palatinska in Slezija, morda tudi Kraljevec in Gdansk, ozemlja zapadno Rena, nemški otoki v Severnem morju in ustje Labe.

Nadalje moramo razmišljati, ali naj bi nemško državo z razdelitvijo razdelili v njene posamezne dele. Vlade zavezniških držav naj bi pojasnile svetu, da posežejo po takih najskrajnejših svojih ukrepih, če nemška vlada ne prosi za mir, kakor hitro se bodo zavezne čete nahajale v mejah Nemčije.

Francoska in Rusija ne smete biti nič manj kot Angleška za izsiljenje napovedanih pogojev in Italija se mora priključiti tem nazorom. Da bi se Japonska izključila, se ne da misliti. Nemudoma se mora skleniti tajna pogodba med temi petimi vladami, z natančno vsebino o teh mirovni pogojih, ki se morajo nariniti sovražniku.

Nekateri skrajni ukrepi, kot odvzete vsega nemškega imetja v področju vsake zavezne države, se morejo še hraniti v rezervi.

»Norddeutsche Allgemeine Zeitung« pripominja: »Izdajatelj angleškega lista je pred tem sestavkom napisal pripombo, da bi znali biti čitatelji morda razočarani zaradi »premerne« vsebine sestavka. V njim tolažbo pa pripominja, da gre tu le za najmanjšo izmero angleških zahtev, ki bodo seveda naraščale z vsakim mesecem vojne.«

Kaj neki naj bi Angleži zahtevali še več?

### Po debatli.

V članku pod tem naslovom konstatuje »Hrvatska Rieč« dejstvo, da je za predlog grofa Andrassyja, da se skliče delegacije, glasovala tudi madžarska stranka neodvisnosti in da je s tem prišla v protislovje s svojim teoretičnim stališčem o popolni neodvisnosti od Avstrije, pa tudi s svojim praktičnem delovanjem. S to pikantno da je izvršila velika debata v ogrsko-hrvatskem saboru.

Te debate so se čitale z največjim zanimanjem v monarhiji in v inozemstvu. Naglašala so se najrazličnejša stališča in vsakdo, ki zna politično misliti, je dobil upogleda v diplomatske in vojne stvari. Obsežna stavba, o kateri so razpravljali, se da razdeliti v tri grupe. Opozicijski govorniki so najprej podali svoja kritična gledišča o odnosu napram Italiji in Romunski, pak so trdili, da vojna s tema dvema državama ni bila neizogibna, da ni naša diplomacija napravila izvestnih pogrešk. Ministrski predsednik grof Tisza je odbijal ta očitanja, trdeč, da se italijanska in romunska vojna ni dala odviti radi tendenc, ki so vladale v Italiji in Romunski.

Poleg teh politično-vojnih vprašanj je bila grupa čisto vojnih vprašanj. Tu je opozicija oistro kritizirala vojno vodstvo in izvajanja nekaterih vojnih operacij, ki — po mnenju opozicije — niso bile potrebne. Tudi je izražala svoje nezadovoljstvo, da se je vrhovno vodstvo poverilo Hindenburgu tudi nad več skupin c. in kr. čet. In zraven tega je kritizirala še vrsto podrobnih stvari iz vojaške oblasti. Grof Tisza je na vse te izjave izjavil, da sedaj ni čas za to, da bi posle vojnega vodstva potegovali v razpravo.

Tretji del razprave so tvorila državno-pravna vprašanja — v prvi vrsti glede delegacij. Tu pa se ni kazala nepremostljiva razlika med opozicijskimi in vladnim naziranjem. Grof Andrassy vidi v nagodbi med Avstrijo in Ogrsko dogovor in sklepa iz tega, da treba Avstrijo prisiliti, da izpolni svojo nagodbeno obvezo, to je, da sodeluje v omogočenju sestanka delegacij. Grof Tisza pa vidi v nagodbi samo dogovor med Ogrsko in krono, v zakonih od leta 1867. vidi dve povsem samostalni zakonodavni deli, Ogrske in Avstrije, ki ne spadate skupaj kot dogovora. Zato je odklanjal Andrassyjev predlog kot vmešavanje v avstrijsko notranjo politiko. Nasproti predlogu grofa Apponyija — naj bi se našel modus, ki bi ministru za vnanje stvari omogočil, da pride v zbornico v Pešto — pa se grof Tisza ni kazal v načelu nasprotovati. On je odklanjal to vprašanje kot nesodobno, ki naj bi se rešilo šele v bodočnosti.

Zveni sicer nekako paradokso, ali na tej razpravi se je pokazalo tudi to, da

se madžarska opozicija v vnanji politiki strinja z vlado. Nikdo iz opozicije ni zahteval, naj bi monarhija izpremenila smer svoje vnanje politike. Pretežna večina opozicije je za zvezo z Nemčijo, Turčijo in Bolgarsko. Mnenje na strani entente, da je madžarska opozicija njej prijazna, se je pokazalo kot neosnovano. Vlada in opozicija hoče zmagati centralnih vlasti. Vsa razlika je samo v tem, da opozicija ni zadovoljna s taktiko diplomacije v nekaterih vprašanjih. Debata je pokazala, da so Madjari složno proti ciljem entente in je bila manifestacija v tem pogledu v peštanskem parlamentu soglasna.

Bilo je burnih dni v sejah zbornice. Strasti so tu pa tam vzkipevale tako, da je prišlo do viharov prizorov. Bilo je napetih situacij in govorilo se je že, da grof Tisza s kraljevim ročnim pismom odgodi parlament. Morda je ravno to sklonilo opozicijo, da ni šla preveč preko mere in se je debata, čisto kočljiva, mogla končati v skladu. Razmerje med vlado in opozicijo ne le da se ni poostrilo, marveč bi se moglo reči, da je napetost kolikor toliko popustila. Napetosti so bile bolj osebne nego načelne in zbornica se ne odgodi s kraljevim ročnim pismom, ampak z lastnim sklepom nekako do novembra. Sedanje zasedanje utegne trajati do polovice oktobra.

### Aprovizacijske stvari.

#### Volovsko meso.

Jutri, 27. t. m., se bo prodajala partija volovskega mesa, ki je došlo v nedeljo na račun občine. Cene bodo sledeče: K 560 kg za prednje dele s priklado in K 656 kg za zadnje dele s priklado. — Mesnice, v katerih se bo prodajalo to meso, se objavi v jutrišnjih listih.

### Domache vesti.

Poziv hišnim lastnikom in upraviteljem. Hišni lastniki in upravitelji se pozivljajo, da dajo v pritičju svojih hiš, bodisi na dvorišču, v veži ali v kakršnekoli drugem pripravnem prostoru napraviti vodovodno pipo, ki bo rabila vsem strankam v hiši. Obenem se morajo zapreti vse napeljave v posamezna stanovanja. Čim bo to delo izvršeno, naj se takoj naznani občinskemu vodovodnemu uradu, ki bo po ogledu izvršenega dela odredil, da bodo vse stranke v hiši obskrbljene z dobro in zdravim vodo potom vodovodne pipe v pritičju, ki jo je iz ozirov na red in iz zdravstvenih ozirov napraviti brez daljšega. — Voda, ki jo bo dobivala na ta način, se bo lahko uživala neprevrta. Cesarški komisar: Krekich-Strassoldo.

Rodoljubje v dejanju. Pokojni Martin Kerže se je spomnil na smrti postelji tudi družbe sv. Cirila in Metoda: volil je je znatno svoto 2000 K. Uvrstil se je med dobrotnike družbe in si s tem zagotovil hvalečen spomin pri vseh, ki jim je naša narodna šola pri srcu.

O pok. Antonu Dellese, predsedniku pomorske vlade, v Trstu, so izlasti vsi dalmatinski listi priobčili laskave nekrologe. Hvalijo ga kot človeka modernih idej, marljivo in skozi vestnega na izvrševanju težke svoje naloge, ki si je pridobil zaupanje, ljubezen in globoko spoštovanje predrejelega mu osebja. Povspeševal da je razvoj trgovske mornarice, trgovine in prometa po vsej naši obali. Obenem izražajo nado, da bo ministstvo za trgovino znalo najti pokojnika vrednega naslednika, ki bo nadalje ščitil pravice in podpiral potrebe našega primorja.

Učiteljski zaposlovalni tečaj. Vpisovanje za pripravnico bo v soboto, dne 30. t. m. od 9h do 12h predpoldne v ulici S. Giorgio št. 3 I. (blizu nemške gimnazije), za I. letnik pa popoldne od 3h do 5h. Dne 2. okt. prične pouk.

Dvekranski bankovci. Prejeli smo: Notico, objavljeno v včerajšnji »Edinosti« odobrujem popolnoma. Dodati pa imam še sledeče: Drobriža primanjkuje pri nas, in kolikor sem razumel iz časopisja, primanjkuje drobriža tudi po drugih državah. Glede trganja dvekranskih bankovcev opažam, da je to po mojem mnenju neumestno in nepriljubljivo. Papir ni dovolj močan in bi za trganje moral biti preluknjani, kakor so bile svojedobne »filike«, oziroma kakor so preluknjane znamke. Za blagajnike in za natakraje bi bilo nevarno iz dveh vzrokov. Prvo bi bilo težko šteti, drugo pa bi kaj lahko izgubili male komadiče, in tudi ponarejanja bi se dala težko zasledovati. Naj se torej ukrene kaj bolj primerne. Morda bi šlo z železnimi 50 vinarškimi kosi? — Blagajnik.

Cenik za brzojavni promet, veljaven od 1. oktobra 1916: I.) Za navadne brzojavke: a) v avstrijskem prometu, b) v prometu z Bosno in Hercegovino vstevši ozemlje zasedeno od c. in kr. čet, c) v prometu z Nemčijo, kakor tudi d) v prometu z Ogrsko za besede: K 0'08, najmanjša pristojbina: K 1'—. II.) Za tiskovne brzojavke: a) v prometu z Bosno in Hercegovino, b) v prometu z Ogrsko za besede: K 0'04, najmanjša pristojbina K 1'—. III.) Za časniške brzojavke: a) v avstrijskem prometu, b) v prometu z Bosno in Hercegovino, kakor tudi v prometu z Ogrsko in

sicer: za prvih 500 besed K 15'0, in za vsakih nadaljnjih začetih sto besed K 3'0.

Županstvo občine Podgora naznanja prebivalstvu, pristojnemu v tej občini in političnim oblastim, da se je izselilo iz Rihemberka ter posluje pri sv. Devici Mariji v Polju pri Ljubljani.

Za naše prezlasne branitelje daruje: preblagi N. lepo svoto (300 kron) za nabavo perila. Iskrena hvala in Bog plati!

Dekliške obleke za otroke CM šol so ukrojene. Dame, katere so pripravljene šivati, dobé poljubno število v Nar. domu.

Dotičnik, ki je sporočil, da je bil poročnik Karel Suša odlikovan s »signum laudis«, naj blagovoli, če ve kaj več o njem, sporočiti njegovi materi Ani Pelcer, Salita di Greta št. 4.

Mestna zastavljavnica. Jutri, 27. t. m., od 9 in pol pop. do 1 pop. se bodo prodajali na dražbi dragoceni predmeti serije 136., zastavljeni meseca julija 1914. na bele listke, in sicer od štev. 70.001. do štev. 73.000; od 3 in pol pop. do 7 zvečer pa se bodo prodajali na dražbi razni predmeti, zastavljeni meseca avgusta 1915., kakor razna godala, šivalni stroji sistema »Singer«, več parov čevljev, gledališka kukala, dežniki, raznovrstne ure in razni drugi predmeti.

Profesor Alavpovič, ki je moral pred sodnijo v Sarajevu odgovarjati radi političnih deliktov in je bil opročen — sedaj tudi v najvišji instanci — je zaprosil za umirovljenje in se nastani na Dunaju.

Na hrvatski gimnaziji v Zadru se je vpisalo to leto 410 učencev. Samo v prvem razredu jih je nad 100. Ta naval je dokaz, da mnogi Hrvatje le po sili pošiljajo svoje otroke v gimnazijo, ker nimajo tam hrvatskih strokovnih šol.

### Književnost in umetnost.

»Ob Soči«, napisal Alojzij Res. (Cena 60 vin. v korist gorških beguncem.) Z zalaganjem del iz takimenovane vojne literature, je imel založnik J. Stoka tokrat srečnejšo roko — nič šepavih, Pegaza krčevito jahajočih besed, ki namesto na bi nas navduševale, vzbujajo v nas usmiljenje do pesnikovih potnih srag — nič tega. Topla nevezana beseda, ki jo je narekovalo domoljubje, nam veje iz te male knjižice. A. Res je kot »Slovenčev« vojni poročevalec v tem delu zbral nekaj svojih najboljših poročil v dnevnik. Topli opis Brd, ljubezen do domače zemlje, usmiljenje do ljudi, ki so morali zapustiti najdražje in iti v krale, kjer so se srca mrzla, vse to bo morda, v kljub času, ki utrjuje, izvabilo marsikomu lepo misel in vzbudilo v njem ono, kar je v teh časih zaspalo morda. Ko sem čital ta dnevnik, sem upal, da bo šlo do konca brez zadiranja bajonetov v mehka trupla, brez brigajoče gorke krvi, brez zvijajočih se trupel in brez vsega tega, ki je značilno za vojno literaturo, ki v želji, da bi slikala z najrealističnejšo plastiko junaka, opisuje krvočisto zver. Naš človek pa to ni, svojo dolžnost vrši točno, brani strastno, a brez krvočnosti domača tla. Vse to da celoti barvo felitona, ki se zaradi tega ne more ohraniti dolgo. Če prečitamo ves dnevnik do konca, zapazimo, da ti ljudje ob Soči veliko molijo in nič ne preklinjajo. Sploh igra cerkev kot poslopje in kot simbol veliko, skoro največjo ulogo — šele ko se zruši zvonik se prikotali bolest srečno do obupa. — Sicer pa vsak po lastnih vtisih in občutjih, kakor izrecno in skromno imenuje Res sam ta poročila. — Vsekakor je knjižica priporočljiva. Tisk je pomanjkljiv. Naslovno stran krasi lepa Tratnikova risba, ki bi zaslužila boljši papir. Citatelji.

Podpisani, v imenu tudi ostalih sorodnikov naznanjam, da je danes, po dolgi bolezni moja ljubljena soproga

### Katarina Orel

roj. Bartoš

mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se bo vršil jutri 26. t. m. ob 4.30 pop. iz hiše žalosti v Barkovljah (Bovedo) št. 554.

BARKOVLE, 25. septembra 1916.

Anton Orel.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste štev. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

### MALI OGLASI.

Dijak IV. nemške meštanske šole podučuje učence I. III. razreda nemških ljudskih šol. Trst, ul. Fontanone 7, IV. nad. 653

Iščeta se 2 delavca za kamnolom belega kamna. Naslov pove Ins. oddelek Edinosti. 652

Kupujem fižol, rdeči, koks, mandoloni, star in nov ječmen in slične jestvine po dnevni cen. — Sprejemam tudi poštno pošiljavo proti predplačilu. — Dell'Osto, Trst, ulica Carradri 5. 651

Kupujem izpadle nebarvane ženske lase. Via Belvedere 4. Brivec. 46

Kupujem volno, bombaž vrv, žakije staro železo in majhen voz na 4 kolesa. Prihajam tudi na dom. Ul. Barriera vecchia 27. Pellizzaro. 636

Žaklje vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Soli tario 21 (pri mestni bolnišnici). 613

Manifakturno blago vsake vrste, suknjo, podloge itd. kupuje vojaško opremlašča na Dunaju (tudi na deželi). Nasloviti ponudbe na: Heeresausrüstung, Wien I. Bickerstrasse 9. 471

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijevе podpetnike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarni papir, kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega krta, krema za brado, žlice, razna rezila, robni, mrazice za brke, platenine, srajce, spodnje blače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke, »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolo štov. 19. 63

### ZDRAVNIK

### Med. Dr. Karol Perničič

stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za notranje, nerazne in otroške bolezni (blizu cerkve sv. Antona novega.)

### Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odpri od 8<sup>1</sup>/<sub>2</sub> zvečer naprej

Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

Dne 24. septembra se je odprla velika zaloga

vsakovrstnega vina

na OPČINAH. (Dvorec Znidarčič.)

Dobi se tudi steklenice vsake vrste.

### Zlatarnica G. Pino

Trst, ulica Canale štev. 13

Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.

Cene zmerne. Cene zmerne.

GAMBRINUS

vsaki večer

ob 9<sup>1</sup>/<sub>2</sub>

velika varietetna predstava.

Vstopnina K 1'—

### ZAHVALA.

Vsem onim, ki so povodom bolezni in smrti našega preljubljenega očeta ozir. starega očeta in tasta

### Josipa Grgič

posestnika na Padričah št. 38

na katerikoli način izkazali zadnjo čast in vsem ki so nam bili v težkih urah v pomoč in tolažbo, bodi izrečena tem potom najsrčnejša zahvala.

PADRIČ-Sv. IVAN, 25. septembra 1916.

Zaljubljeni družine GRGIČ-ZAGAR.

### „Tržaška posojilnica in hranilnica“

#### POSJILJA DAJE

za vknjižbo 5<sup>1</sup>/<sub>2</sub> % na menice po 6%.

na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

#### HRANILNE VLOGE

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po 4%.

Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru. Razniti davke plačuje zavod sam. — Vloga se lahko po čno krono. — ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE HRANILNE PUŠICE.

registrovana zadruga z omejenim poročtvom TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST (v lastni hiši) vhod po glavnih stopnjah.

Poštano hranilni račun 16004. TELEFON št. 952 Ima varnostno račico (safe deposits) za shranilo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah. STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON. Uradne ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak delavnik ob uradnih urah